

Plán péče na období 2000 - 2009

(plán péče pro chráněné území podle § 38 zákona ČNR číslo 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a prováděcí vyhlášky číslo 395/1992 Sb.)

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE (§10 odst. (3) písm. a) vyhlášky)

Název území: Divoká Šárka

Kategorie: přírodní rezervace
(vyhlášeno jako ChPV, vyhl. č. 395/1992 Sb. převedeno do kat. PR)

Vyhlášeno: vyhláškou NVP č. 12/1964 Sb. NVP ze dne 10.11.1964

Katastrální území: Liboc **Obvod:** Praha 6

Údaje z katastrálního operátu:

Chráněné území:

| parc. č. | k.ú. | výměra | vlastník | využití |
|----------|-------|--------------|--|-----------|
| . 1110 | Liboc | 6501 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 Katolická fara Dolní Liboc Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | neplodná |
| . 1112 | Liboc | 10 790 | Kubr Ladislav, Praha 6, Pelikánova 186/10 | neplodná |
| . 1113 | Liboc | 6 471 | Kubr Ladislav, Praha 6, Pelikánova 186/10 | orná půda |
| . 1114 | Liboc | 2 755 | Kubr Ladislav, Praha 6, Pelikánova 186/10 | neplodná |
| 1116/1 | Liboc | 21 852 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 Katolická fara Dolní Liboc Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána | neplodná |

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 181

| | | | |
|--------|-------|--|----------|
| | | Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 | |
| | | Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 | |
| | | Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 | |
| | | Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | |
| 1116/2 | Liboc | 14 664 | neplodná |
| | | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 | |
| | | Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 | |
| | | ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 | |
| | | Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 | |
| | | Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 | |
| | | Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 | |
| | | Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 | |
| | | Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 | |
| | | Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 | |
| | | Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 | |
| | | Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 | |
| | | Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 | |
| | | Katolická fara Dolní Liboc | |
| | | Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána | |
| | | Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 | |
| | | Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 | |
| | | Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 | |
| | | Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | |
| 1116/3 | Liboc | 752 | neplodná |
| | | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 | |
| | | Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 | |
| | | ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 | |
| | | Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 | |
| | | Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 | |
| | | Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 | |
| | | Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 | |
| | | Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 | |
| | | Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 | |
| | | Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 | |
| | | Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 | |
| | | Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 | |
| | | Katolická fara Dolní Liboc | |
| | | Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána | |
| | | Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 | |
| | | Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 | |
| | | Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 | |
| | | Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | |
| 1116/4 | Liboc | 702 | neplodná |
| | | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 | |
| | | Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 | |
| | | ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 | |
| | | Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 | |
| | | Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 | |
| | | Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 | |
| | | Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 | |
| | | Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 | |
| | | Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 | |
| | | Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 | |
| | | Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 | |
| | | Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 | |
| | | Katolická fara Dolní Liboc | |
| | | Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána | |
| | | Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 | |
| | | Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 | |
| | | Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 | |

| | | | | |
|--------|-------|-------------|--|------------------|
| | | | Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | |
| 1116/5 | Liboc | 8 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 Katolická fara Dolní Liboc Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | neplodná |
| 1116/6 | Liboc | 5 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 ČR-Státní statek hl.m. Prahy, s.p., Praha 5, Holečkova 8 Obec hl.m. Praha - městská část Praha 1, Vodičkova 18 Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 Katolická fara Dolní Liboc Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | neplodná |
| . 1120 | Liboc | 1 214 | Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Holá Daniela Ing. Praha 6, Sestupná 289/1 | neplodná |
| . 1121 | Liboc | 4 632 | Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 | pastvina |
| . 1122 | Liboc | 3 206 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci Praha 1, Betlémská 9 Kos Josef, Praha 6, Jenečská 536/39 Chundelová Marie, Praha 6, Šultysova 36 Holá Daniela Ing., Praha 6, Sestupná 289/1 Šesták Jaromír, Praha 6, Rybničná 18 Pokorný Miloš RNDr., Praha 4, Boleslavova 34 Kaiser Čestmír, Praha 6, Za Vokovickou vozovnou 362/19 Lísalová Květuše, Praha 6, Štolbova 1288 Hájková Miluše, Praha 3, Štítného 17 Kučera Jiří, Praha 9, Litoměřická 35/509 Katolická fara Dolní Liboc Katolický farní kostel sv. Fabiána a Šebestiána Kubr Josef, Praha 6, U stanice 2 Janů Milada Ing., Praha 6, Blanická 1060/32 Hrubá Eva, Slaný, Vepřkova 1123/19 | lesní pozemek |

| | | | |
|-------------------------------|--------------|--|----------|
| | | Veselíková Marie, Praha 6, Divoká Šárka 41 | |
| . 1144 Liboc pozemek | 94 785 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | lesní |
| 1145/1 Liboc pozemek | 55 235 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | lesní |
| 1145/2 Liboc pozemek | 497 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | lesní |
| 1147/1 Liboc pozemek | 360 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | lesní |
| 1147/2 Liboc pozemek | 449 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | lesní |
| . 1148 Liboc ubytovací pl. | 1 144 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci, Praha 1, Betlémská 9 | rekr. |
| | | ČS stát-obvodní podnik bytového hospodářství v Praze 6 | |
| . 1149 Liboc ubytovací pl. | 2 787 | ČR-SLZ Praha, s.p. v likvidaci, Praha 1, Betlémská 9 | rekr. |
| | | ČS stát-obvodní podnik bytového hospodářství v Praze 6 | |
| . 1160 Liboc | 22 099 | obec hl.m.Praha P1 Mariánské nám. 2 | neplodná |

Celková výměra: 25,346 ha

Výměra nelesní části: 9,938 ha

Výměra lesní části: 15,408 ha

Hlavní předmět (motiv) ochrany:

- přírozená teplomilná společenstva rostlin i živočichů skalní stepi na minerálně chudých půdách.
- chladnomilná společenstva rostlin a živočichů zastíněných severních svahů skal a dna údolí
- cenný krajinný prvek s významnými geomorfologickými útvary skalních soutěsek

Cíl ochrany:

Zavedení způsobu hospodaření, který zajistí zachování podmínek pro existenci ohrožených specifických fytoocenóz a zoocenóz, které se zde vyvinuly a zabrání jejich druhovému ochuzování. Zachování významných geomorfologických útvarů včetně jejich uplatnění na krajinném rázu lokality.

2. CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ VE VZTAHU K HLAVNÍMU MOTIVU OCHRANY (§10 odst. (3) písm b) vyhlášky):

Přírodní podmínky:

Chráněné území tvoří jednak asi 2 km dlouhý epigenetický průlom Šáreckého potoka tvrdými algonkickými bulizníky vytvářející dvě bizardní skalní soutěsky, dále pak náhorní plošina nad touto soutěskou. Tyto geomorfologické poměry vytvářejí na skalních stěnách s jižní expozicí a na náhorní plošině podmínky pro vznik a existenci pozoruhodných společenstev teplomilná vegetace skalních stepí. Na stěnách se severní expozicí a v inverzní poloze dna údolí

pak naopak vznikla významná chladnomilná rostlinná a živočišná společenstva. V krátké aluviální nivě pod soutěskou se zachovaly pěkně vyvinuté přirozené meandry.

Geologickou stavbu území tvoří algonkické buližníky a břidlice, na východním okraji území vrstvy ordovické (osecko-kváské břidlice a křemene), v ochranném pásmu místy křídové pískovce. Buližníky mají charakter intenzivně prokřemenělých, velmi jemnozrných sedimentů s přímíšeninami grafické substance. Po odnosu křídových uloženin, jimiž byly v druhohorách pokryty, byly erozně denudačními pochody vypreparovány z měkkých jilovitých břidlic, v jejich těsném sousedství vystupují také horniny ordovického stáří.

Přirozené dubohabrové háje na okrajích skalních plošin jsou silně redukovány, takže výslunné stráně, např. na Kozákově a Šestákově skále, tvořící známý "Džbán", jsou porostlé xerothermní květenou s koniklecem lučním načervenalým (*Pulsatilla pratensis* ssp. *nigricans*), kavylem Ivanovým (*Stipa joannis*) a hlavně tařicí skalní (*Alyssum saxatile*). V xerothermní vegetaci se dále vyskytuje řada dalších chráněných a vzácných druhů: lišejníky *Ridodina oreina* Mass. a *Acarospora oxytona* Mass., játrovky *Tesselina pyramidata* Dum., *Riccia bischoffii* Hueben, dále *Anthericum liliago*, *Anthericum ramosum* (na opuce v ochranném pásmu), *Gagea bohemica*, *Lastuca perennis*, *Muscari tenuiflorum*, *Sorbus torminalis*, *Stipa pennata*. V údolích jsou zbytky přirozených potočních olšin a na severních zastíněných skalách četné vzácné druhy mechů (např. *Grimmia montana*, *Cynodontium torguense* a *C. brutoni*), játrovek a kapradin, z vyšších rostlin lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*). Ještě v roce 1949 bylo na území celé Šárky zjištěno přes 600 druhů vyšších rostlin.

Významná je i fauna tohoto území. Na výslunných teplých plochách stepního charakteru žije řada druhů stepních a lesostepních měkkýšů a hmyzu. Na chladném dně údolí a u paty severních expozic skal byly naopak zjištěny druhy montánní, zvířena bezobratlých v lesních partiích se neliší od této zvířeny v ostatních podobných lesích středních Čech. Fauna obratlovců má typické druhy lesních a křovitých strání teplých poloh. Žije zde řada druhů ptáků včetně druhů chráněných, uvádí se např. pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), bělořit šedý (*Oenathe oenathe*) a vzácný slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*).

Také entomologicky je Šárka bohatá (otakárci, roháči).

Šárka je významnou lokalitou archeologickou (osídlení paleolitickým člověkem, neolitická keramika volutová, šárecké hradiště na Šestákově skále) známou i za hranicemi.

Přesto, že leží v obvodu velkoměsta, je mimořádně zajímavým územím a je významná jak přírodovědecky a historicky, tak i jako vycházkový cíl občanů hlavního města.

Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti:

Celá oblast Šárky se nachází ve starosídelní oblasti, kde člověk zasahoval do vývoje vegetace po sedm tisíciletí. S výjimkou skalních stepí na nepřístupných místech zde veškeré plochy nějakým způsobem dlouhodobě ovlivňovala činnost člověka - pastevce, spotřebitele dřeva i rolníka. Lesy na přístupných plochách zmizely už dávno jednak proto, že v okolí Prahy byla velká potřeba dřeva, a pak také proto, že je přeměňoval na pole, sady, vinice a pastviny. Proto zde odedávna mozaika otevřených ploch různého druhu byla doplněna jen nevelkými lesními porosty. Šárecká oblast byla trvale osídlena od nejstaršího pravěku (osídlení paleolitickým člověkem, neolitická keramika volutová). Od neolitu je zde trvalé osídlení rolnické a pastevecké. Významnými objekty jsou hradiště na Šestákově a Kozákově skále i pozdější slovanské hradiště šárecké, které zabíralo značnou plochu. Spodní úsek, tzv. Horní a Dolní Šárka, jakož i Lysolaje, dnes tvoří souvislou údolní zástavbu, výše v údolí se táhl řetěz mlýnů (např. Čertův) a usedlostí.

Převážná část tohoto území byla původně využívána jako pastvina a chyběly zde významnější lesní porosty. Běžnou praktikou bylo na pastvinách vypalování stařiny. Rozptýlená pastva zde

dozrívávala ještě v letech po 2. světové válce - jednotlivé kozy. V celé šárecké oblasti byly tedy lesní porosty ještě na počátku století vzácností. K zalesňování oblasti došlo až na počátku tohoto století, kdy však nebyl brán žádný zřetel na přírodní poměry a ekologické zásady a k zalesnění byly využívány ve velké míře nevhodné introdukované dřeviny, převážně trnovník akát (*Robinia pseudoakacia*) a borovice černá (*Pinus nigra*). Tyto výsadby spolu s ustávající extenzivní hospodářskou činností (pastva) způsobily zničení velké části cenných xerothermních formací.

3. NEGATIVNÍ VLIVY (ČINITELE) A MOŽNÁ NEBEZPEČÍ DALŠÍHO OHROŽENÍ (§ 10 odst. (3) písm. c) vyhlášky):

Hlavní ohrožení spočívá především v zarůstání území, které je důsledkem změny obhospodařování ploch. V době počínající nástupem "socializace" zemědělství a dosud se plochy, tvořící ChÚ, přestaly prakticky zemědělsky využívat, neprovozuje se zde pastva a bylinné porosty se ani nesečou. To znamená, že přestala působit činnost, která po staletí, či spíše tisíciletí, toto území formovala. Nesklízená travobylinná společenstva postupně mění svoje složení a převládají agresivní trávy. Dalším důsledkem absence zemědělského hospodaření je pozvolná sukcese křovin a stromů. Tuto situaci ještě zhoršují lesnické výsadby introdukovaných dřevin realizované v minulosti, ze kterých se agresivně šíří trnovník akát který výrazně negativně ovlivňuje stanovištní poměry včetně půdy. K nežádoucí eutrofizaci půdy přispívá také znečištění ovzduší, zejména NO_x produkované intenzivní automobilovou dopravou v Praze.

Zarůstání skal v Divoké Šárce podporuje rovněž druhou negativní tendenci v území, kterou je postupné zvětrávání a zahliňování geologických odkryvů. Samotné zvětrávání je přirozený, i když nežádoucí, proces, který je však vzhledem k poměrně velké tvrdosti a odolnosti přítomných hornin relativně značně pomalý. Podstatné je proto zaměřit se především na problematiku zarůstání území.

Vážným ohrožením ChÚ může být nekontrolovaná rekreace a živelné provozování některých sportů. Mělké půdy skalní stepi jsou velmi citlivé na míru sešlapávání. Přiměřený sešlap, související s tradičním obhospodařováním a pastvou koz a ovcí, je velmi prospěšný, protože drobná poranění půdy otevírají prostor pro klíčení semen a regeneraci porostu. Nadměrný sešlap a narušování půdy způsobený intenzivním pohybem lidí, jejich sluněním, či dokonce jízdou na horských kolech má katastrofální následky, likviduje porost a rozsáhlejší destrukci půdního krytu vytváří podmínky pro vodní (ale i větrnou) erozi půdy. Z hlediska ochrany Divoké Šárky je rizikové i horolezectví. V současné regulované podobě však nemá negativní dopad.

Potenciální ohrožení zakrslých doubrav na extrémních stanovištích mohou představovat stavy spárkaté zvěře, které je nutné kontrolovat a případně omezovat.

4. NÁVRHY NA OPATŘENÍ K VĚDECKÉMU A KULTURNĚ OSVĚTOVÉMU VYUŽITÍ (§10 odst. (1) písm. e) vyhlášky):

Oblast Divoké Šárky je velmi významná z hlediska příměstské rekreace obyvatel Prahy. Rekreční využití je však nutné zásadním způsobem regulovat a usměrňovat. Rekreční využití území je nevhodné vzhledem k nebezpečí nadměrného narušování půdního krytu a vzniku eroze.

Velké množství návštěvníků, které proudí pravidelně do Divoké Šárky je vhodné oslovit informačními tabulemi o přírodovědných hodnotách tohoto území.

5. NÁVRHY REGULAČNÍCH A ASANAČNÍCH OPATŘENÍ (§10 odst. (1) písm.a), b), c), d), f), odst. (4) písm. a), b), odst. (5) písm. a), b) vyhlášky)

Vymezení územních jednotek:

Vymezené územní jednotky jsou graficky znázorněny na mapě v příloze. Rozdělení na nelesní a lesní pozemky odpovídá zařazení jednotlivých pozemků do porostních skupin LHP hl.m. Prahy bez ohledu na způsob využití uvedený v katastru nemovitostí. Stromové patro se vyskytuje i na některých dalších pozemcích dále vedených jako nelesní. Na těchto pozemcích však jednoznačně převažuje význam bylinného patra a stromové patro je zde nutno udržet bez souvislého zápoje. Všechny vymezené územní jednotky mají zvláštní číselné označení podle tohoto plánu péče. U lesních pozemků je v tabulkách vedle označení územní jednotky podle tohoto plánu péče uvedeno i označení porostní skupiny podle LHP. To umožňuje porovnání tohoto plánu péče s mapovými i textovými přílohami LHP.

Nelesní pozemky

- N1 Xerothermní porost na temeni Šestákovy skály
- N2 Zastíněný sráz Šestákovy skály převážně se severní expozicí
- N3 Osluněný sráz Kozákovy skály s teplomilnou xerothermní vegetací
- N4 Prudký jižní svah s vřesovou doubravou
- N5 Náhorní plošina Kozákovy skály s xerothermními trávníky
- N6 Val bývalého hradiště
- N7 Xerothermní trávník nad starým koupalištěm
- N8 Skalnatý západní svah Dívčího skoku se šípákovou a vřesovou doubravou
- N9 Skalnatý sráz nad Čertovým mlýnem s vřesovištěm a vřesovou doubravou

Lesní pozemky

- L1 105A2
- L2 105A3
- L3 105A4
- L4 103B3 (zlomek u skalnatého srázu nad Čertovým mlýnem)
- L5 105B1
- L6 105B2 (niva Šáreckého potoka)
- L7 106B6

Návrh opatření podle jednotlivých územních jednotek:

NELESNÍ POZEMKY

N1 Xerothermní porost na temeni Šestákovy skály

Fyziotyp xerothermních porostů na této územní jednotce a dále na územních jednotkách N5 a N7 zahrnuje více či méně zapojené trávníky s bohatou bylinnou složkou. Představuje podle jednotlivých svazů plynulý přechod od přirozeného bezlesí na extrémních polohách k trávníkům kulturní krajiny, ovlivněným tisíciletým osídlením. Vyskytují se převážně na jižních svazích, kde je největší přísun slunečního záření, největší výpar a proto též relativně největší

nedostatek půdní vlhkosti. Rostou zde proto druhy fyziologicky přizpůsobené velkým výkyvům ekologických faktorů, jejichž centra rozšíření jsou bu v západním nebo východním Středomoří nebo ve středu Eurasie. V řešeném území jsou xerothermní trávníky podstatně zastoupeny dvěma svazy.

Svaz *Alyso-Festucion pallentis* Moravec in Holub et al. 1967. Osidluje skalnaté jižní svahy silikátových hornin, vegetace je převážně nezapojená, omezená na terásky a spáry skal. V řešeném území se tento svaz vyskytuje víceméně mozaikovitě na drobnějších ploškách uprostřed následujícího svazu a to především na Šatovce.

Svaz *Festucion valesiacae* Klika 1931

Vyskytuje se na skloněných svazích, na místech, kde je větší předpoklad pro vývoj hlubšího půdního profilu. To dává možnost existence větší skupině druhů a je předpokladem vysoké druhové diversity společenstev tohoto svazu. Extrémní mikroklima jižních svahů je vhodné pro reliktní výskyt druhů kontinentálních, subkontinentálních a submediteránních.

Společenstva tohoto svazu jako celek sloužila v minulosti velice často jako pastviny pro divoce žijící zvířata, později pro domácí ovce a kozy, i pro skot a koně. Toto spásání působilo jako disturbance, měnilo konkurenční poměry mezi druhy, otvíralo volné prostory nutné pro generativní obnovu, odstraňovalo přebytečnou biomasu a zabráňovalo sukcesi společenstva. Jinými slovy xerothermní trávníky byly vlivem pastvy stabilizovány ve své prostorové i druhové struktuře. Tím, když tento tlak pominul, začaly se jako dominanty uplatňovat některé širokolisté mezofilní trávy jako je ovsík vyvýšený a druhové bohatství bylin začalo klesat. Zároveň imise oxidů síry a dusíku obsažených ve srážkové vodě přivedly na strmé stráně živiny, které byly v minulosti v důvodu nedostatku. Tím se dostaly do výhody rostliny, které jsou schopny rychle nabídku dusíku reagovat, a zvýšeným růstem potlačovaly rostliny méně pohotové a dochází k úbytku druhů, rozrůstání konkurenčně schopných trav a dřevin a vstupu nitrofilních druhů. Abychom mohli tento trend zvrátit, je nezbytné provádět řízený management.

Asanační:

K jednorázovému odstranění nahromaděné organické hmoty doporučuji provést zimní vypálení trávníku. To je možné provést po řádné předchozí organizační přípravě v období prosinec a únor. Organizace zásahu musí být připravena tak, aby bylo možno akci uskutečnit okamžitě, jakmile pro to nastanou vhodné klimatické podmínky, které mohou v průběhu zimy trvat třeba jen několik málo dní. Podmínkou pro bezpečné použití ohně je především silně promrzlá půda a teplota pod bodem mrazu (alespoň -5 , lépe -10°C). Za takových podmínek nedojde k ohrožení bezobratlých přežímujících ve svrchní vrstvě půdy a stařina i s nahromaděným N se bezpečně odstraní. Vypalování se nesmí provést během jediné zimy na celé ploše, ale alespoň jedna třetina a jedna polovina musí zůstat nevypálená. V případě nutnosti se nevypálená část plochy vypálí následující rok.

Regulační:

Regulační management musí řešit pravidelné odstraňování vytvořené organické hmoty, otevírat nezbytné meziprostory pro klíčení semen a přirozenou regeneraci porostu a bránit zarůstání dřevinami. Toho lze dosáhnout buď občasným kosením a mechanickou likvidací keřů, nebo pastvou. Pastva, ke které by se mělo použít stádo o počtu 10ti ks/ha, smíšené z koz a ovcí, je mnohem dokonalejším způsobem péče. Zraňování půdy jejich kopýtky při pastvě, které je jinak nenapodobitelné, vytváří vhodné podmínky pro klíčení semen a regeneraci porostu. Zvířata spásají i mladé výhonky dřevin a brání jejich rozrůstání. Pastva (i případné kosení) musí probíhat na jaře v době, kdy je porost ještě svěží. Rozloha nelesních pozemků v PR Divoká šárka je necelých 10 ha, z toho lze pastvu aplikovat přibližně na necelé polovině. To znamená, že na spasení všech stepních lokalit v Divoké Šárce je zapotřebí stádo o počtu asi 40 ks zvířat.

N2 Zastíněný sráz Šestákovy skály převážně se severní expozicí

Asanační:

Asanační zásah je nutné zaměřit na likvidaci akátu a výraznější omezení jasanů a bříz, případně dalších druhů dřevin. Při zásahu je nutné chránit skalník celokrajný (*Cotoneaster integerimus*), který se zde ojediněle vyskytuje. Přistínění chladnomilných a stinomilných společenstev této lokality jednotlivě ponechanými, roztroušenými geograficky původními dřevinami není na závadu.

Regulační:

Periodická kontrola (cca jednou za 5 let) zarůstání skály dřevinami. Udržet jen rozptýlený výskyt domácích dřevin, důsledně likvidovat akát, případně i jiné introdukované dřeviny, pokud by se vyskytly.

N3 Osluněný sráz Kozákovy skály s teplomilnou xerothermní vegetací

Asanační:

Asanace této plochy spočívá především ve výrazném prosvětlení porostů dřevin na úpatí srázu a sleduje dva hlavní cíle:

- 1) zabránit přílišnému zastínění xerothermní světlo milné vegetace na skále
- 2) zabránit nadměrnému rozšiřování porostů teplomilných keřů na úkor stepní bylinné vegetace
- 3) odstranit introdukované dřeviny (zejména akát)

Při asanačním zásahu je nutno postupovat tak, že se nejprve odstraní všechny akáty, případně i jiné introdukované dřeviny. Následně se odstraní ostatní stromy a keře tak, aby ponechané dřeviny netvořily souvislý porost, ale jen solitery. Při probírce se výrazně budou redukovat především rychle se šířící jasanů a břízů, šetřit duby a ojediněle se vyskytující původní domácí druhy. Chránit skalník celokrajný, pokud se v porostu objeví.

Regulační:

Periodická kontrola (cca jednou za 3-4 roky) zarůstání skály dřevinami. Udržet jen rozptýlený výskyt domácích dřevin, důsledně likvidovat akát, případně i jiné introdukované dřeviny, pokud by se vyskytly.

N4 Prudký jižní svah s vřesovou doubravou

Asanační:

Tato územní jednotka tvoří přechod mezi lesními pozemky a otevřenou skalní stepí. Prioritní je zde bylinné patro jako podrost velmi řídkého dubového porostu. Asanační management spočívá jen v odstranění akátu, který sem proniká, případně jiných introdukovaných dřevin.

Regulační:

Území je schopné samostatného přirozeného vývoje a regenerace. Nutné je pouze kontrolovat nálet akátu, případně míru výskytu a poškozování spárkatou zvěří (kontrolovat početní stavy a nedovolit přemnožení).

N5 Náhorní plošina Kozákovy skály s xerothermními trávníky

Asanační:

Na této největší souvislé stepní lokalitě Šárky se začínají nebezpečně rozšiřovat některé introdukované dřeviny, i některé nežádoucí domácí keře. Místy došlo k nahromadění velkého množství biomasy a nežádoucímu posunu druhového složení.

Porosty introdukovaných dřevin tvoří ve střední části plochy (na mezi bývalého pole) pás šeříků (*Syringa vulgaris*) a šířící se škumpa očetná (*Rhus typhina*). Na západním okraji plochy se šíří intenzivně akát. Všechny tyto dřeviny je nutné důsledně odstranit. Všechny tři druhy představují zároveň rostliny se schopností velké kořenové výmladnosti, proto je při likvidaci nutné natírat na čerstvé řezné rány neředěný herbicid na bázi glyphosate (Roundup).

V severní části pozemku je velký souvislý porost trnky. Tento porost je nutné postupně systematicky omezovat (jednorázové vyřezání bez dalších zásahů je zcela neúčinné).

K jednorázovému odstranění nahromaděné organické hmoty nespásaných a nesečených stepních porostů doporučuji provést zimní vypálení trávníku. Vypálení musí být provedeno po částech a rozloženo alespoň do dvou let. Pro postup vypalování platí zásady uvedené již u územní jednotky N1.

Regulační:

Regulační management je v podstatě shodný s územní jednotkou N1. Důsledné kosení, nebo lépe spásání, obzvláště naléhavě vyžaduje po předchozím zimním vypálení především plocha bývalého pole, kde se začíná v travním porostu rozrůstat ostružiník.

N6 Val bývalého hradiště

Asanační:

Tato plocha se odlišuje od ostatních stanovišť vyšší eutrofizací půdy a těžko zařaditelným rostlinným společenstvem. Úkolem managementu na této ploše je pouze odstranit populace invazivních introdukovaných druhů, které by se mohly šířit do okolí, a omezovat rozrůstání keřů. Mezi introdukované druhy, které je nutné odstranit, patří především akát a jasanovábor (*Negundo aceroides*).

Regulační:

Kontrolovat výskyt nežádoucích (introdukovaných) druhů dřevin a v případě výskytu je likvidovat. Omezovat rozrůstání keřů.

N7 Xerothermní trávník nad starým koupalištěm

Asanační:

Tato plocha je akutně ohrožena invazí akátu, který ji plochu intenzivně osidluje. Zatím se sice jedná o mladé rostliny (max 1 m výšky), jeho početnost je ovšem velmi zneklidňující. Při pokusu o mechanické odstranění by akát intenzivně zmlazoval, proto je vhodné provést nejprve ošetření akátu nátěrem herbicidu na bázi glyphosatu (Roundup) v ředění 1:1. Pokosení lze provést nejdříve za 3 týdny po ošetření herbicidem. Možné je také zimní vypálení lokality podle zásad uvedených u územní jednotky N1. Opětovnému šíření akátu na tuto plochu je třeba zabránit jednak pravidelným regulačním managementem, ale zejména odstraněním dospělých akátů v okolních porostech.

Regulační:

Regulační management je v podstatě shodný s územní jednotkou N1. Důsledné kosení, nebo lépe spásání, obzvlášť naléhavě tato plocha vyžaduje po odstranění akátů. Zabráni se tak obnově akátu ze semen v půdě a ze zbytků rostlin, které budou mít snahu regenerovat. Zároveň je nutné zabránit nadměrnému rozšiřování keřů z okolí.

N8 Skalnatý západní svah Dívčího skoku se šípákovou a vřesovou doubravou

Asanační:

Tato územní jednotka tvoří přechod mezi lesními pozemky a otevřenou skalní stepí. Prioritní je zde bylinné patro jako podrost velmi řídkého dubového porostu. Asanační management spočívá jen v odstranění akátu, který sem agresivně proniká, a který musí být co nejdříve důsledně odstraněn. Plocha je obtížně přístupná (skalní terén) a proto je nutné provádět likvidaci akátu tak, aby nebylo nutné se na plochu zbytečně vracet. Všechny čerstvé pařezy akátů je proto třeba natřít neředěným herbicidem na bázi glyphosatu (Roundup).

Regulační:

Území je schopné samostatného přirozeného vývoje a regenerace. Nutné je pouze kontrolovat nálet akátu, případně míru výskytu a poškozování spárkatou zvěří (kontrolovat početní stavy a nedovolit přemnožení). Rovněž je nutné kontrolovat rozvoj keřů, zejména trnky, aby nedocházelo k jejich nadměrnému rozrůstání, které by ohrožovalo podrost vřesů a bylin a případně i přirozenou obnovu dubů.

N9 Skalnatý sráz nad Čertovým mlýnem s vřesovištěm a vřesovou doubravou

Asanační:

Tato územní jednotka tvoří stejně tak, jako předchozí, přechod mezi lesními pozemky a otevřenou skalní stepí. Prioritní je zde bylinné patro jako podrost velmi řídkého dubového porostu. Asanační management spočívá v odstranění introdukovaných dřevin, které zde představuje především dub červený (*Quercus rubra*) a který se spontánně šíří svými semenáčky. Likvidovat je pochopitelně nutné i akát. Plocha je obtížně přístupná (skalní terén) a proto je nutné provádět likvidaci nevhodných dřevin tak, aby nebylo nutné se na plochu zbytečně vracet. Všechny čerstvé pařezy dřevin, u kterých lze předpokládat pařežovou výmladnost, je proto třeba natřít neředěným herbicidem na bázi glyphosatu (Roundup).

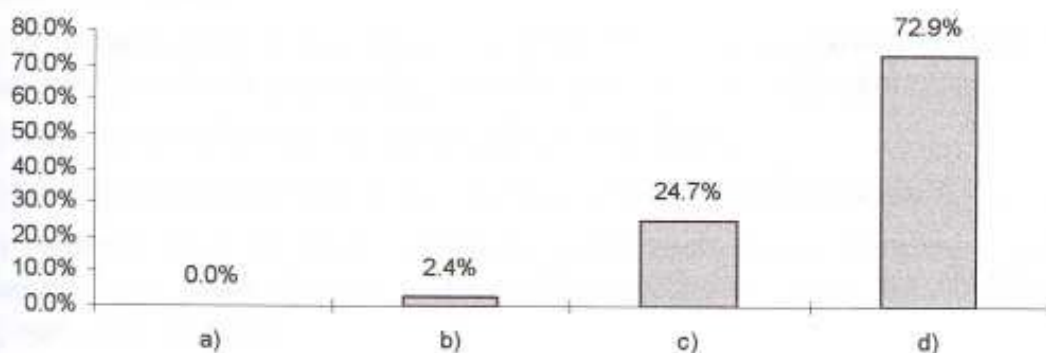
Regulační:

Území je schopné samostatného přirozeného vývoje a regenerace. Nutné je pouze kontrolovat nálet červeného dubu a akátu a semenáčky včas likvidovat.

Rozbor současného stavu porostů

- porosty schopné samostatného přirozeného vývoje: v řešeném území nejsou do této skupiny zařazeny žádné porosty.
- porosty blízké přirozenému složení: v řešeném území je do této skupiny zařazen pouze porost 105B2 (jasanová olšina)
- porosty vyžadující úpravy: 105A2
- porosty vyžadující úplnou změnu druhové skladby: 103B3, 105A3, 105A4, 105B1, 106B6

Procentické zastoupení jednotlivých skupin:



Stanovení hlavních směrů řízení vývoje pro základní jednotky

Vymezení typologických jednotek:

- 1B bohatá habrová doubrava - v ChÚ se vyskytuje na úpatí strmých svahů na SZ území na hlubších a vlhčích půdách
- 1C suchá habrová doubrava - do ChÚ zasahuje jen nepatrnou částí na J a JV svahu v nejsevernějším výběžku území
- 1Z zakrslá doubrava - tvoří nejvýznamnější typologickou jednotku v území. Pokrývá skalnaté svahy s J, Z a V expozicí. V úpatí svahů přechází náhle do bohaté habrové doubravy, na skalních výchozech přechází do bezlesé skalní stepi.
- 3L jasanová olšina - doprovází v úzkém pruhu tok Šáreckého potoka

Převážná část lesních porostů v tomto chráněném území zde byla vysazena teprve na přelomu století a mají druhotný charakter. Vlivem velmi dlouhého období, kdy zde bylo udržováno bezlesí, vyhynula většina hájových a podrostních druhů rostlin a druhotné, uměle založené lesní porosty jsou v podrostu mimořádně druhově chudé. Mezernaté zakrslé doubravy s význačným podílem stepních druhů nejsou obhospodařovány jako lesní půda a jsou zahrnuty do managementu nelesních ploch. Nevhodné je většinou i druhové složení druhotných lesních porostů, ve kterém se hojně vyskytují geograficky nepůvodní dřeviny, zejména trnovník akát (*Robinia pseudoakacia*), dub červený (*Quercus rubra*) a borovice černá (*Pinus nigra*). Navíc většinou zabírají místo přírodovědně mnohem hodnotnějších stepních lokalit a nejsou tedy

předmětem ochrany. Úplná likvidace těchto druhotných lesních porostů u dnes není účelná a nepřinesla by žádný výrazně pozitivní efekt. Z toho vyplývají následující zásady.

Hlavní zásady řízení vývoje:

- 1) Přednostně ze skladby porostů vylučovat nepůvodní dřeviny, zvlášť naléhavá (neodkladná) je zde potřeba co nejrychleji odstranit z porostů trnovník akát (*Robinia pseudoakacia*): Zde je nutné řešit rozpor mezi potřebou co nejrychleji z ChÚ odstranit trnovník a zároveň zachovat půdní kryt. Proto je nutné v porostu šetřit všechny ostatní dřeviny včetně keřů. V prvních letech je také možné počítat s tím, že na prosvětlené půdě obohacené dusíkem vyrostou řada nitrofilních bylin, které však později vymizí.
- 2) Zabránit dalšímu rozšiřování lesa na úkor stepních lokalit
- 3) Docílit postupné přeměny na cílovou druhovou skladbu, respektovat při tom lokální stanovištní rozdíly.
- 5) V místech, kde je to možné, využívat ve smyslu ustanovení lesního zákona přirozenou obnovu (vzhledem k současnému druhovému složení to půjde sporadicky)
- 6) Využívat pro obnovu i vtroušených listnatých dřevin
- 7) Vhodné vybrané stromy ponechat dožít a do jejich přirozené smrti jako doupné stromy.
- 8) Ponechat ležet na místě část méně hodnotných kmenů poražených starých stromů (jen domácí druhy) s tím, že objem odumřelého ponechaného dřeva by měl být výhledově alespoň 5, optimálně 10 m³/ha.

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

| | | | | |
|----------------|--------------|--|--------------------|--------|
| cílový HS 1 | porostní typ | Cílový hospodářský soubor Mimořádně nepříznivá stanoviště | Porostní typ DB | Výměra |
|----------------|--------------|--|--------------------|--------|

| | |
|---|--|
| soubory lesních typů 1Z, 1J | Funkční zaměření ochrana biodiverzity |
| Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb. | |

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

| | | | | |
|--|---------------------------------|---|-----------------------------|----------------|
| Hospodářský tvar les vysoký | Hospodářský způsob podrostní | Obmýti fyzický věk dožití | Obnovní doba nepřetržitá | Počátek obnovy |
| Meliorační a zpevňující dřeviny DB, HB, LP, BŘ, BŘK, MK | Minimální podíl MZD 70 | Cílová druhová skladba DBZ 2-10, BK 0-3, HB 0-3, LP +3, JV 0-4, BŘ +-2, JS 0-1 (JŘ, BŘK, MK) + | | |

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

| | | | |
|--|--|----------------------------|---|
| Maximální velikost holé seče 0,5 ha | Maximální šíře holé seče 1 porostní výška | Doba zajištění kultur 6 | Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks DB 8, LP 4, BK 4, BŘ 3 |
|--|--|----------------------------|---|

Odchylka od modelu

Není žádoucí.

Obnovní postup

Urychlená přeměna - odstranění akátu, při tom šetřit ostatní dřeviny včetně keřů, nutný trvalý půdní kryt. Výmladky akátu tlumit nátěrem Roundupu na pařezy. V porostech bez akátu uplatňovat podrostní způsob, u stromů cílové druhové skladby provádět jen jen jednotlivý asanační výběr, jinak trvale bez zásahu

Způsob obnovy (zalesnění)

Maximálně využívat přirozenou obnovu, doplňování podsadbou a podsíjí s ohledem na cílovou skladbu. Nepoužívat prostokořenné sazenice.

Péče o kultury

V případě potřeby ochrana proti bušení ožínáním, tlumení výmladků akátu Roundupem, ochrana proti okusu repelenty, kontrola početního stavu zvěře.

Výchova porostů

Při výchově usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, omezovat nepůvodní dřeviny. Výchovu zaměřit na vytvoření silně diferencované porostní výstavby a uvolněný až přerušovaný zápoj.

Bezpečnost produkce

Ohrožení prísušky, žírem hmyzu na listech a tracheomykózou. Po odstranění akátu pravděpodobné dočasné zabuřnění.

Meliorace

nežádoucí

Doporučené výrobní technologie

Podporované funkce

biodiversita
regionální biocentrum
přírodní rezervace - skalní a lesostepní
společenstva

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

| | | | | |
|------------------------|---------------------|---|---------------------------|---------------|
| cílový HS 20 | porostní typ | Cílový hospodářský soubor Hospodářství exponovaných stanovišť nižších poloh | Porostní typ DB | Výměra |
|------------------------|---------------------|---|---------------------------|---------------|

| | |
|--|---|
| soubory lesních typů 1C | Funkční zaměření ochrana biodiverzity |
| Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb. | |

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

| | | | | |
|--|--|--|-------------------------------|-------------------------------|
| Hospodářský tvar les vysoký | Hospodářský způsob podrostní | Obmýtí 140 | Obnovní doba 3 0 | Počáte k obnovy 110 |
| Meliorační a zpevňující dřeviny BK, DB, HB, BŘ | Minimální podíl MZD 30 | Cílová druhová skladba BO 0+, DB 5-8, BK 0-2, HB +3, BŘ +-2, (BŘK, BBK, MUK) + | | |

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

| | | | |
|---|---|-------------------------------------|--|
| Maximální velikost holé seče 0,5 ha | Maximální šíře holé seče 1 porostní výška | Doba zajištění kultur 2+5 | Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks DB 8, BK 4, BŘ 3 |
|---|---|-------------------------------------|--|

Odchylka od modelu

Není žádoucí

Obnovní postup

Postupná obnova pomocí světlin nebo po odumření dospělých jedinců, při přeměně druhové skladby aplikovat maloplošnou clonnou seč.

Způsob obnovy (zalesnění)

Pro přirozenou obnovu je nedostatek vhodných semenných stromů (semenáče jsou převážně BDČ), požadovanou druhovou skladbu zajistit kombinací sje s obalovanou sadbou.

Péče o kultury

Ochrana proti buření nebude nutná.

Výchova porostů

Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, provádět tvarový výběr, důsledně vylučovat nepůvodní dřeviny.

Bezpečnost produkce

Značně suchem, všechna věková stadia žírem hmyzu na asimilačních orgánech, tracheomykózy.

Meliorace

nežádoucí

Doporučené výrobní technologie

Podporované funkce

biodiversita
regionální biocentrum
přírodní rezervace

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

| | | | | |
|------------------------|---------------------------|--|---------------------------|---------------|
| cilový HS 24 | porostní typ 24 | Cílový hospodářský soubor Hospodářství živných stanovišť nižších poloh | Porostní typ DB | Výměra |
|------------------------|---------------------------|--|---------------------------|---------------|

| | |
|-----------------------------------|---|
| soubory lesních typů 1B | Funkční zaměření ochrana biodiverzity |
|-----------------------------------|---|

| |
|--|
| Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb. |
|--|

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

| | | | | |
|--|--|---|--------------------------------|------------------------------|
| Hospodářský tvar les vysoký | Hospodářský způsob podrostní | Obmýti 160 | Obnovní doba 20 - 30 | Počátek obnovy 150 |
| Meliorační a zpevňující dřeviny BK, LP, HB, JV, JS, JL, BŘK, BBK, DB | Minimální podíl MZD 20 | Cílová druhová skladba DB 5-7, BK 0-3, HB 0-2, JV +-1, JS 0+, JL 0+, LP +-2, (OS, BŘ, BBK) 0+ | | |

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

| | | | |
|---|---|-------------------------------------|--|
| Maximální velikost holé seče 0,5 ha | Maximální šíře holé seče 1 porostní výška | Doba zajištění kultur 2+5 | Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks DB 8, LP 4, BK 4, BŘ 3, JV 4, JS 4 |
|---|---|-------------------------------------|--|

| |
|--|
| Odchylka od modelu Vybrané duby ponechat na dožití. |
| Obnovní postup Krátkodobá zonální dvoufázová clonná seč. Vybrané duby předržujeme jako výstavky v mlazinách. Druhovou skladbu spontánně zmlazených ostatních listnáčů nutno včas upravit probírkami, případně podsadbou chybějících druhů. |
| Způsob obnovy (zalesnění) Přirozenou obnovu nutno doplnit sadbou chybějících druhů. |
| Péče o kultury Ochrana proti bušení ožínáním. |
| Výchova porostů Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, provádět tvarový výběr, důsledně vylučovat nepůvodní dřeviny. |
| Bezpečnost produkce Značně suchem, všechna věková stadia žírem hmyzu na asimilačních orgánech, tracheomykózy. |

| |
|--|
| Meliorace nežádoucí |
| Doporučené výrobní technologie |
| Podporované funkce biodiversita regionální biocentrum přírodní rezervace |

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

| | | | |
|------------------------|--|---------------------------------|---------------|
| cílový HS 28 | porostní typ Olšová stanoviště na podmáčených půdách | Porostní typ OLL s JS | Výměra |
|------------------------|--|---------------------------------|---------------|

| | |
|--|---|
| soubory lesních typů 3L | Funkční zaměření ochrana biodiverzity |
| Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb. | |

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

| | | | | |
|---|--|--|-------------------------------|-----------------------------|
| Hospodářský tvar les vysoký | Hospodářský způsob podrostní | Obmýtl 70 | Obnovní doba 2 0 | Počátek obnovy 60 |
| Meliorační a zpevňující dřeviny OLL, VR | Minimální podíl MZD 70 | Cílová druhová skladba OLL 6-9, VR +-4, JS 3-4 | | |

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

| | | | |
|---|--|-----------------------------------|---|
| Maximální velikost holé seče 0,5 ha | Maximální šířka holé seče 1 porostní výška | Doba zajištění kultur 5 | Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks OLL 4, VR 1,1, TP 0,4 |
|---|--|-----------------------------------|---|

| |
|--|
| Odchylka od modelu Není žádoucí. |
| Obnovní postup Postupná obnova pomocí světlin nebo po odumření dospělých jedinců, jinak aplikovat maloplošnou clonnou seč, postup obnovy od V. |
| Způsob obnovy (zalesnění) Přirozená obnova nespolehlivá, při obnově VR a TP lze použít řízky, u olše použít vyvýšenou výsadbu odrostků. |
| Péče o kultury Ochrana proti buření ožínáním. |
| Výchova porostů Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, provádět tvarový výběr, důsledně vylučovat nepůvodní dřeviny. |
| Bezpečnost produkce Ohrožení zabahněním a buření. |

| |
|--|
| Meliorace nežádoucí |
| Doporučené výrobní technologie |
| Podporované funkce biodiversita regionální biocentrum přírodní rezervace |

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Územní jednotka L1

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 105 | A02 | 2.71 | 76 | 1B7 | 24 | 9 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|-----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| DB | 148 | 55 | | | HB | | |
| JS | 54 | 20 | | | LP | | |
| MD | 19 | 7 | | | BK | | |
| SM | 14 | 5 | | | DB | | |
| KL | 14 | 5 | | | | | |
| AK | 14 | 5 | 14 | 100 | | | |
| BO | 8 | 3 | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|----------|---|---|---|
| | Urychleně odstranit AK, snižovat zastoupení MD, SM, JS, na prosvětlených místech podsadba chybějícího sortimentu. | Věková a vertikální diference porostu, podpora zvýšené druhové pestrosti. | Přiblížit se přirozené skladbě DB 5-7, BK 1-2, HB 1-2, JV +-1, JS +-1, LP1-2, (OS, BŘ, BBK 0-+) |

Území jednotka L2

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 105 | A03 | 1.45 | 87 | 1Z1 | 1 | 5 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| BR | 72 | 50 | | | DB | | |
| AK | 29 | 20 | 29 | 100 | JŘ | | |
| MD | 22 | 15 | | | BO | | |
| DB | 15 | 10 | | | | | |
| BOC | 7 | 5 | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|--|--|---|--|
| Všechny tři části navazují na ochranná nejvyšší plochy. Expanze akátu do okolí. Používat pouze borovicí lesní. | Urychleně odstranit AK, snižovat zastoupení MD, BR a BOC, na uvolněných místech podsadba chybějícího sortimentu. | Postupná přeměna druhové skladby, řídký až mezernatý zápoj na skalnatém svahu z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí. | Přiblížit se přirozené skladbě DB 6-7, JŘ 1-2, BŘ +-2, BO +-2, (BŘK, MK +) |

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Územní jednotka L3

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 105 | A04 | 4,50 | 97 | 1Z1 | 1 | 5 |

| Zast. Dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|-----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| AK | 179 | 40 | 179 | 100 | DB | | |
| MD | 135 | 30 | | | JŘ | | |
| SM | 90 | 20 | | | BO | | |
| DB | 23 | 5 | | | HB | | |
| BR | 23 | 5 | | | LP | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|---|---|---|--|
| Navazuje na ochrannářsky nejcennější plochy. Zejména v jižní části expanze akátu do okolí. Používat pouze borovici lesní. | Urychleně odstranit AK, snižovat zastoupení MD a SM, na uvolněných místech podsadba chybějícího sortimentu. | Postupná přeměna druhové skladby, na skalnatém svahu řídký až mezernatý zápoj z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí. | Přiblížit se přirozené skladbě DB 6-7, JŘ 1-2, BŘ +-2, BO +-2, (BŘK, MK +), pod dívčím skokem DB 5-7, BK 1-2, HB 1-2, JV +-1, JS +-1, LP1-2, (OS, BŘ, BBK 0-+) |

Území jednotka L4

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 103 | B03 | 8,43 | 86 | 1C2 | 20 | 9 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|-----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| DBC | 380 | 45 | | | | | |
| DB | 337 | 40 | | | | | |
| JS | 84 | 10 | | | | | |
| SM | 42 | 5 | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|--|---|---|--|
| Do ChÚ zasahuje jen zlomek porostní skupiny. | Systematicky omezovat DBC, na uvolněných místech podsazovat chybějícím sortimentem. | Postupná přeměna druhové skladby, na skalnatém svahu řídký až mezernatý zápoj z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí. | Na skalnatých výchozech v ChÚ se přiblížit skladbě DB 6-7, JŘ 1-2, BŘ +-2, BO +-2, (BŘK, MK +) |

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Území jednotka L5

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 105 | B01 | 1,64 | 76 | 1Z1 | 1 | 6 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|-----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| BR | 107 | | | | DB | | |
| AK | 25 | | 25 | 100 | JŘ | | |
| MD | 16 | | | | BO | | |
| BOC | 8 | | 8 | 100 | | | |
| DB | 8 | | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|---|--|---|--|
| Navazuje na ochranný cenné plochy. Používat pouze borovici lesní. | Urychleně odstranit AK, snižovat zastoupení MD a BOC, na uvolněných místech podsadba chybějícího sortimentu. | Postupná přeměna druhové skladby, na skalnatém svahu v horní části řídký až mezernatý zápoj z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí. | Přiblížit se skladbě: DB 6-7, JŘ 1-2, BŘ +-2, BO +-2, (BŘK, MK +), na úpatí DB 5-7, BK 1-2, HB 1-2, JV +-1, JS +-1, LP1-2, (OS, BŘ, BBK 0-+) |

Území jednotka L6

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 105 | B02 | 0,26 | 96 | 3L1 | 28 | 9 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|----|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| OL | 21 | | | | | | |
| JS | 5 | | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|------------------------|---------------------|---------------------|---|
| Niva Šáreckého potoka. | | | Zvýšit podíl jasanu a docílit druhovou skladbu OL 6-7, JS 3-4 |

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Území jednotka L7

| Oddělení | Por. skupina | Plocha ha | Věk | Lesní typ | HS | Zakmenění |
|----------|--------------|-----------|-----|-----------|----|-----------|
| 106 | B06 | 0,20 | 73 | 1J5 | 20 | 8 |

| Zast. dřevin | | Zás.ha/celk. | Těžba ar/% | | Zalesnění | | Plocha |
|--------------|---|--------------|------------|---------|-----------|---|--------|
| ar | % | | Obnovní | Výchov. | Dřevina | % | |
| BR | 7 | 35 | | | DB | | |
| MD | 6 | 30 | | | HB | | |
| BOC | 4 | 20 | | | JV | | |
| SM | 2 | 10 | | | LP | | |
| JS | 1 | 5 | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

| Poznámka | Krátkodobá opatření | Dlouhodobá opatření | Dlouhodobý cíl |
|---|---|--|---|
| Navazuje na ochranná cenné plochy. Používat pouze borovici lesní. | Přednostně odstraňovat BOC, následně nižovat i zastoupení MD, BR a SM, na uvolněných místech podsadba chybějícího sortimentu. | Postupná přeměna druhové skladby, řídký až mezernatý zápoj z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí. | Přiblížit se skladbě: DB 1-3, HB 1-3, JV 2-4, JS +-1, LP 1-2, BŘK +-1 |

6. NÁVRHY NA TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ A VYBAVENÍ (§ 10 odst. (6) vyhlášky)

- Označení CHÚ tabulemi se státním znakem je zcela nedostatečné. Pásové označení hranice je většinou vyhovující. Mělo by dojít ke kompletnímu přeznačení území tabulemi se státním znakem. Při tom brát v úvahu i vyšlapané přístupové stezky.

Území zbytečně záměrně nezpřístupňovat! Zejména na stepních lokalitách je intenzivnější pohyb návštěvníků ne žádoucí.

Návrhy na změny hranic CHÚ jsou uvedeny v samostatné příloze.

7. ORIENTAČNÍ PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY (§ 10 odst. (3) písm. d):

Nové označení území tabulemi se st. znakem 15 000,- Kč

ASANAČNÍ

Stepní plochy - asanační náklady představuje:

- 1) odstranění ne žádoucích dřevin na ploše asi 1 000 m² v ceně 7,20 Kč za m², t.j. 7 920,- Kč
- 2) odstranění stařiny na ploše asi 4 ha v ceně 8 830,- Kč za ha, t.j. 35 320,- Kč
- 3) likvidace akátu a probírky dřevin na nelesních plochách (částečně za využití horolezecké techniky) 270 000,- Kč

Odstranění akátu by mělo být realizováno co nejdříve, rozložení na více let ohrožené chráněná společenstva a nezlikvidované akáty jsou zdrojem semen pro novou kolonizaci již vyčištěných ploch.

Lesní plochy - asanační náklady představuje cena sazenic a jejich výsadba vyvolaná nezbytnou přeměnou druhové skladby porostu: celkem 390 000,- Kč

Vzhledem k nepříznivým stanovištním podmínkám v některých porostních skupinách je uvažováno částečně se sadbou v rašelinocelulóзовých kelímcích. Přeměna může být rozložena na více let, maximálně však 10 let. Přednostně je nutné řešit odstranění akátu na styku s ochrannými cennými plochami

REGULAČNÍ

Stepní plochy - náklady na regulační management jsou tvořeny z nákladů na kosení plochy asi 5 ha travního porostu, t.j. ročně 35.000,- Kč

V případě spásání by mohly být náklady ještě nižší a činit pouze náklady na pravidelnou dopravu koz a ovcí na pastvu z místa jejich trvalého ustájení.

Lesní plochy - regulační management nepředstavuje zvýšení nákladů oproti běžnému obhospodařování lesa

8. ZAJIŠTĚNÍ PRAKTICKÉ OCHRANY ÚZEMÍ (§ 10 odst. (1) písm. g)

Návrh zodpovědnosti za realizaci zásahů:

Subjekt zadávající provedení prací.

Návrh subjektů pověřených kontrolou realizace:

Odbor životního prostředí MHMP

Návrh subjektů pověřených odborným sledováním změn v souvislosti s provedenými zásahy.

Odbor životního prostředí MHMP

9. POUÍTÉ PODKLADY:

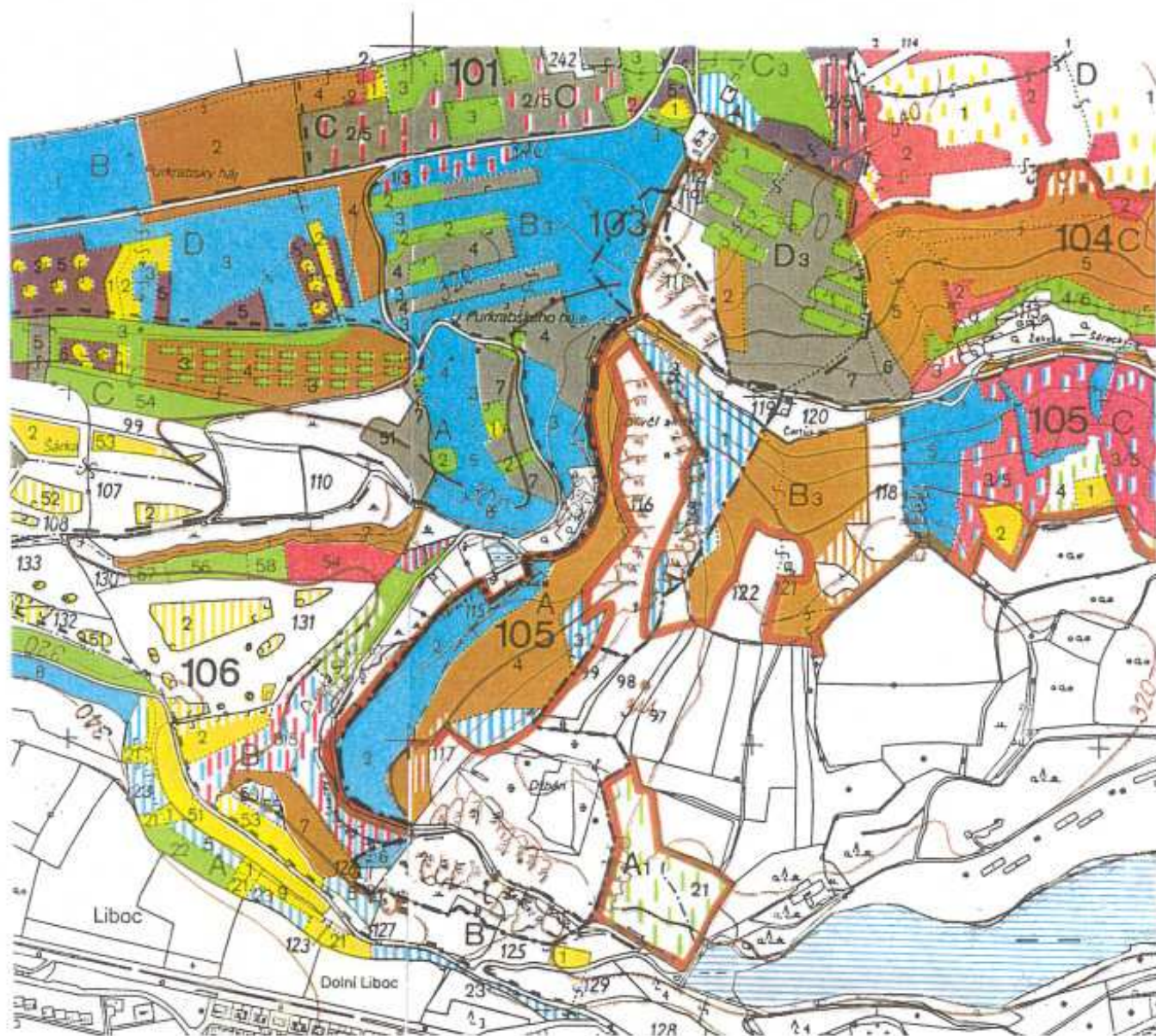
- rezervační kniha
- Natura Pragensis
- Péče o chráněná území přírody, V. Petříček a kolektiv, Praha 1996 (rukopis)
- vlastní průzkum

10. Zpracovatel: Ing. Samuel Burian
Löw & spol., s.r.o., Brno

Datum: 30. 6. 1999







----- hranice přírodní rezervace

**Porostní mapa LHP
s vyznačením hranice PR Divoká Šárka**



MHMP0159ZNG



HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor životního prostředí

dle rozdělovníku

Váš dopis/ze dne

Naše značka

MHMP/38437/VIII/1406/00/Pav

Vyřizuje/linka

Ing. Pavlík / 4427

Praha

21.11.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že odbor životního prostředí MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní rezervaci Divoká Šárka**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.12/1964 Sb. NVP z 10.11.1964. Plán péče je schválen na období deseti let.

Ing. Kateřina Vaculová
ředitelka odboru

Přílohy: plán péče

- Coř Pozemkový fond ČR, U Topíren 2, 170 00 Praha 7
 Farní úřad, Libocká 41, 162 00 Praha 6
 Obvodní úřad MČ Praha 6, Čs. Armády 23, 160 00 Praha 6
 František Kaiser, Egyptská 652, 160 00 Praha 6
 Jan Kaiser, Mořkov 47, Malá Strana, 742 72 Nový Jičín
 Josef Kos, Jenečská 536/39, 161 00 Praha 6
 Ing. Daniela Holá, Sestupná 289/1, 162 00 Praha 6
 Jaromír Šesták, Rybničná 18, 162 00 Praha 6
 Čestmír Kaiser, Nový Jáchymov u Berouna pp Opročiněves, 267 04
 Květuše Lísalová, Štolbová 1288, 162 00 Praha 6 - *skroubová*
 Miluše Hájková, Štítného 17, 130 00 Praha 3
 + Josef Kubr, U Stanice 2, 162 00 Praha 6
 Ing. Milada Janů, Blanická 1060/32, 120 00 Praha 2
 Eva Hrubá, Vepřkova 1123, 274 01 Slaný
 Anna Vašíčková, U Silnice 403/40, 161 00 Praha 6
 Blažena Zázvorková, Vazovova 3214, 143 00 Praha 4
 Antonín Hájek, Opletalova 1, 273 45 Hřebeč
 Marie Chundelová, Šultysova 36, 169 00 Praha 6
 Jiří Kučera, Těšnov 3, 110 00 Praha 1 - Nové Město
 RNDr. Miloš Pokorný, Boleslavova 34, 140 00 Praha 4
 Ladislav Kubr, Pelikánova 186/10, 162 00 Praha 6
 AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, 110 00 Praha 1
 AOPK ČR, Kališnická 4-6, 130 00 Praha 3
 OSM MHMP
 odd. VII.
 spis

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 111

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:
Rásovnka 8
110 15 Praha 1

Telefón:
(*)2448 1111
2448 + linka

Fax: 232 26 29
IČO: 064 581

Bankovní spojení:
První městská banka
Malé nám. 11, Praha 1